

РЕШЕНИЕ

№ 95

гр. Варна, 27.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Георги Йовчев

Членове: Николина П. Дамянова
Даниела Ил. Писарова

при участието на секретаря Ели К. Тодорова
като разгледа докладваното от Георги Йовчев Въззивно търговско дело № 20243001000041 по описа за 2024 година

Производството е образувано по въззивна жалба на НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Н.Й.Вапцаров - 1895“, с ЕИК 000559153, със седалище гр.Дулово, обл. Силистра срещу решение №71/12.12.2023 г. по т.д.75/2022 г. по описа на ОС – Силистра, с което са отменени всички решения взети на извънредно общо събрание на читалището, проведено на 14.06.2022 г. в гр. Дулово.

Във въззивната жалба се сочат допуснати нарушения при постановяване на решението, изразяващи се в противоречие с материалния закон и необосновани изводи. Твърди се, че събранието е свикано и проведено в съответствие с устава и закона, поради което не са налице основания за отмяна на взетите решения.

Насрещната страна Прокуратурата на Република България, не е подала писмен отговор.

За да се произнесе, съдът съобрази следното:

Пред ОС – Силистра е предявен иск с правно основание чл.15, ал.7 от ЗНЧ от Прокуратура на Република България, чрез Окръжна прокуратура – Силистра за отмяна решенията на на извънредно общо събрание на НЧ „Н.Й.Вапцаров - 1895“, с ЕИК 000559153, със седалище гр.Дулово, проведено на 14.06.2022 г., поради допуснати нарушения при свикването на събранието, както следва: 1/ извънредното ОС е свикано от проверителната комисия, преди изтичане на 15-дневния срок по чл.15, ал.1 пр. трето от ЗНЧ, считано от получаване на искането за свикване на събранието, изпратено до читалищното настоятелство; 2/ изготвяне поканата за ОС в несъответствие с изискванията по чл.15 ал.2 изр. първо от ЗНЧ, доколкото не съдържа часа на провеждане; 3/ неподписване за получаване на поканата от част от членовете на читалището с право на глас, съответно удостоверяване получаването ѝ от техни близки, но без доказателства дали предаването ѝ от последните на адресатите е станало в изискуемия 7-дневен срок преди датата на ОС,

съгласно чл.15 ал.2 изр. второ ЗНЧ; 4/ липса на кворум за провеждане на събранието и мнозинството при вземане на решенията.

Всички наведени основания за отмяна се базират изцяло и само на нарушения на процедурата по свикване и провеждане на ОС и без каквото и да било обосноваване със същината на приетите от ОС решения и правните им последици.

Ответникът е оспорил исквата молба като е изложил становище, че събранието е свикано и проведено в съответствие с устава и закона, поради което не са налице основания за отмяна на взетите решения.

Първоинстанционният съд е уважил иска, обосновавайки допустимостта му с предвидената в чл.15 ал.7 от ЗНЧ възможност, прокурорът да предяви иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на ОС, което противоречи на закона или устава, а по отношение основателността е приел, че е опорочена процедурата по свикването на ОС, тъй като проверителната комисия на читалището е взела решение за провеждане на извънредно общо събрание насрочено за 14.06.2022 г. от 17.30 ч., без да изчака края на определения в чл.15, ал.1 от ЗНЧ срок, в който настоятелството е могло да предприеме действия по свикване на събранието.

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част.

Съгласно чл.2, ал.1 от ЗНЧ, народните читалища са традиционни самоуправляващи се български културно - просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица, без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съобразно разпоредбата на чл.11, ал.2 вр. ал.1 от Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, упражняването на правото на свободно сдружаване не подлежи на никакви други ограничения, освен на тези, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната или обществената сигурност, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защитата на здравето и морала или на правата и свободите на другите.

В чл.44, ал.1 от Конституцията на Република България е регламентирано правото на свободно сдружаване, а ал.2 забранява организации чиято дейност е насочена срещу суверенитета, териториалната цялост на страната и единството на нацията, към разпалване на расова, национална, етническа или религиозна вражда, към нарушаване на правата и свободите на гражданите, както и организации, които създават тайни или военизирани структури или се стремят да постигнат целите си чрез насилие.

В защита на обществения интерес, който е призвана да брани, Прокуратурата следва да намери разумния баланс между защитата на този обществен интерес и съблюдаването на интересите на сдружаващите се. Гаранция за това са именно регламентираните с Конституцията и КЗПЧОС ограничения, на които следва да се подчинява дейността на сдруженията. Правото на прокуратурата да предяви иск срещу решения на ОС на читалище, нарушаващи закона или устава, съгласно чл.15, ал.7 от ЗНЧ, не може да бъде възприето като абсолютно, независимо от съдържанието на атакуваните решения и правните им последици, а следва да бъде съобразено с обхвата на допустимата намеса на държавата, чийто процесуален субституент се явява прокурорът, очертана в чл.44 от Конституцията, респ. чл.11 от КЗПЧОС.

Само предвидената в чл.15, ал. 7 от ЗНЧ възможност за иск на прокурора, срещу решения противоречащи на закона и устава на читалището, е недостатъчна да обоснове допустима намеса в дейността на читалището и оттук – допустимост на иска, освен ако се заявява в защита на легитимна цел или цели /визираните в чл.11, ал.2 от Конвенцията, респ. чл.44 от Конституцията на Република България, вкл. в съответствие с изрично регламентираните в ЗНЧ, в унисон с предходните цели, забрани – чл. 3 ал.4, чл.4 ал.2, чл. 46

ал.4, чл. 24/ и се явява необходима в едно демократично общество – последиците ѝ рефлектират върху обществото и задоволяват значима обществена необходимост.

С оглед на гореизложеното, съдът намира, че иск на прокурора за отмяна решенията на ОС на читалище, основан единствено на нарушения, свързани със свикването на събраниято, с кворума и мнозинството при вземане на решенията, независимо от съдържанието на самите решения, е недопустим.

Правото на участие в ОС е достатъчно гарантирано от закона и защитимо от самите членове /чл. 15 ал. 5 ЗНЧ/, но нарушаването му не накърнява устоите на демократичното общество, не уврежда широк обществен интерес, свързан с функционирането на читалището, като форма на свободно сдружаване. В този смисъл е и практиката на ВКС, намерила отражение в постановеното по реда на чл.290 от ГПК, решение N 50023/06.07.2023 г. по т.д.N 322/2022 г. на ВКС, I т.о., която се споделя изцяло от настоящия съства на ВНАС.

С оглед на гореизложеното, съдът намира, че предявеният иск се явява недопустим поради което обжалваното решение следва да се обезсили, а производството по иска да се прекрати.

С оглед изхода от спора, на осн. чл.78, ал.3 вр. ал.4 от ГПК, на въззиваемата страна следва да се присъдят сторените в двете инстанции разноски за заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на 2750 лева и разноски за заплащане на държавна такса за въззивното производство, в размер на 12.50 лева.

Мотивиран от гореизложеното и на осн.чл.270, ал.3 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение №71/12.12.2023 г. по т.д.75/2022 г. по описа на ОС – Силистра, с което са отменени всички решения взети на извънредно общо събрание на **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Н.Й.Вапцаров - 1895“**, с ЕИК 000559153, със седалище гр.Дулово, проведено на 14.06.2022 г. в гр. Дулово и **ПРЕКРАТЯВА** като недопустимо, производството по предявения Прокуратура на Република България, иск с правно основание чл.15, ал.7 от ЗНЧ.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, със седалище гр.София, **ДА ЗАПЛАТИ** на **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Н.Й.Вапцаров - 1895“**, с ЕИК 000559153, със седалище гр.Дулово, направените в двете инстанции разноски за заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на **2750 /две хиляди седемстотин и петдесет/ лева** и разноски за заплащане на държавна такса за въззивното производство, в размер на **12.50 /дванадесет лева и 50 ст./**, на осн. чл.78, ал.3 вр. ал.4 от ГПК.

Решението подлежи обжалване при условията на чл.280 от ГПК пред Върховен касационен съд на РБ в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____